

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvvm Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Descriptio etiam, & perinde valere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

PRAXIS BENEFICIARIE SECUNDA PARS, BENEFICIA CONSERVANDI MODOS VTILES DOCENS.

Conserua-
di ritus
non minor
quam ac-
quirendi.

Riori libro modos benefi-
cia acquirēdi præmisimus,
nunc ad conseruandi mo-
dos accedamus. in quibus
cūm non minor virtus sit,
quā acquirēdi: & beatam eum, qui te-
met, dicat *glos. in §. si res. de pace tenen. & eius
viola.* licet paulo facilius sit retinere, quā
acquirere: tamen non minor erit adhiben-
da opera, ne quid vtile vel necessariū huic
parti omittere aus, vobisque omnibus pro
virili satisficiamus.

2 Quare si contingat nonnullos ex his
quos describemus, modis, acquirēdi quo-
que viam complecti considerabitis illos
etiam conseruandi non minorem cōmo-
ditatem præ se ferre: sunt enim quidam
communes & acquirēdi, & conseruan-
di.
3 Inprimis se offert gratia seu rescrip-
tum, perinde valere, quōd tanquam vti-
lissimum aggrediamur: conseruat enim
beneficium, si maturē impetretur: *vt statim
apparebat.*

De Rescripto etiam, & perinde valere.

Itam va-
lere quo-
modo in-
sollegatur.

Rescriptum istud regulariter gratiam
concernit, estque in curiis frequen-
tissimum, sed interdum est etiam va-
lere: nam vidi Papam concessisse literas
commissiōnis, quæ fuerunt ab eo reuoca-
te, postea decreuit eas etiam valere, & per-
inde, ac si executio ratione illarum facta
fuisset. Itaque clausula, etiam valere, com-
muniū datur: quando à Papa reuocatum
aliquid, eratque irritum factum, si postea
ex causa Papa decernat valere, ponetur
clausula etiam valere.

Perinde
valere

2 Si verò Papa non irritauerit primam
collationem, vel actura, sed ex subrepto-

ne, vel alio casu effectus fortè inualidus, quando co-
dabitur hoc rescriptum perinde valere: *vt datur.*
quia Papa potest fingere, & statuere vt a-
ctus perinde valeat, ac si iure factus esset:
*vt Barr. & alij docent in l. si is qui pro emptore. ff.
de v. s. capio.*

3 Et sic rescriptum perinde valere est, *Non a præ-
uisto &
perinde
valere dif-
ferunt.*
quādo Papa gratiam suam aliqua ex par-
te inualidam confirmat: sed noua prouisio
datur, quando collatio fuit facta ab alio
quā à Papa: *vt asserit d. Phil. Probus in c. si. de
consuetud. lib. 6. & hoc verum est.*

4 Differt tamen hoc à confirmatione, *Confirma-
tio differit
perinde
valere.*
quia hæc respicit, vt nunc actus confirma-
tus valeat. *l. & quia. ff. de iurisdict. om. iudic. c. perinde
1. & per totum. de confirma. vtili,* sed perinde
valere respicit sicut Argus (*vt Poeta dicunt*)
retro, & valet à die primæ gratiæ; si nulli
fiat præiudicium: *vt inferius plene dicitur.*

5 Confirmatio in beneficiis etiam *Perinde
non datur: vt supra dixi in noua prouisione, valere non
sed perinde valere sic: quod tamen in effe-
ctu vim confirmationis obtinet, nec indu-
cit tamen nouam prouisionem, teste Regid.
Bellamera in decis. 532. si prouisus & prouinc.
fol. 33.*

6 Quæro quando impetrandum sit hoc *Quando
rescriptum. Respon. quando quis dubitat perinde va-
primam Papæ prouisionem ex aliqua cau-
sa impugari posse, vt perinde valeat, ac si
valida fuisset tempore impetrationis. facit
l. 2. ff. de dona. scripti de hoc verb. in l. porus. ff. de
verbo. signific.*

7 Et hæc dictio perinde, denotat fictionē. *Perinde fi-
ctio de-
notat.*
*vt in iuncta gl. in l. i. ff. de receptis. l. 2. & l. vl. de
natal. restituend. Rota decis. 383. si Papa, in no. noias.
[sub tit. de concess. præb. decis. 12.] las. in l. Titia.
§. fin. de verb. oblig. vbi dicit denotare omni-
modam iuris similitudinem. & Paul. Paris.
cons. 38. licet. in 4. vol.*

8 Interdum hæc dictio respicit tempus, *Perinde
vt si minor impetrauerit beneficium & personam*

tempus, & actum respicit.

tacuerit se minorem, impetrauit hoc rescriptum, vt perinde valeat à tali tempore, ac si fuisset maior vt statim subiiciam. Aliquando respicit personam, vt perinde valeat ordinatio, ac si fuisset facta à proprio Episcopo, aliquando actum respicit: & de his inferius dicitur, & plenius tractaui in d. l. perius. ff. de verb. sig.

9 Et ista impetratio facit primam collationem & actum valere, ac si primò valida fuisset: Nam tantum debet operari fictio in casu ficto, quantum veritas in casu vero. l. si filio. ff. de liber. & posthu. l. filius. si cert. per. Quòd si prima valida fuisset, non esset opus hoc rescripto: sed per hanc clausulã postea validus sit actus, ac si principio integer fuisset.

Actus non expressa hoc rescripto potest suppleri.

10 Ex quibus inferitur, quòd si impetrauero beneficium, & non expressero ætatis defectum, non valebit impetratio. cap. si eo tempore. de rescript. in 6. ex hoc tamen rescripto confirmabitur prima impetratio. ac si prius ætatem expressisset.

Qualitas suppletur à perinde valet.

11 Adhæc si prouisus sum de beneficio talis N. à Papa, & non dixerò esse curatum, non valet prouisio: sed ad supplendum defectum impetrabo, vt perinde valeat prouisio, ac si curam expressissem. ca. nonnullis. de præb. in 6.

Tonsura confirmatur perinde valere.

12 Prætereà si promotus fuero ad tonsuram ab alieno Episcopo, deficit ordinatio. c. 1. & per totum. de temp. ordinar. lib. 6. dicã infra in materia dispensa. ideo impetrabo, vt perinde valeat tonsura, ac si à proprio Episcopo collata fuisset: vt supra dixi in materia tonsuræ.

Natalium defectus suppletur per perinde valere.

13 Insuper si naturali collatum sit beneficium, & non expresserit natalium defectum, non valebit collatio: nisi per hanc clausulam ei succurratur, vt perinde valeat, ac si natalium defectus expressus fuisset: vt consuluit Petr. Paris. conf. 43. pro Do. Hieronymo. col. 2. in 4. volu. doct. in cap. 1. & per totum. de fil. presbyt.

14 Nec etiam valebit beneficij impetratio facta ab extero ignorante idioma patriæ, nisi per hoc rescriptum sibi succurrat reg. cancel. 19. facit c. neminem. 70. dist. gl. in c. proponens. de rescript.

15 Notandum est, nunquam concedi quod literæ & processus, valeant ab omnium eorum data, præterquam in mutationibus collationum, & reualidationibus: & tunc addatur verbum videlicet ad vacatura: alioqui ius quæsitum tolleretur. Et ideo debent addi verba hæc à data præsentium valeant, nisi in mutationibus, & reualidationibus prædictis, vt est statutum ab Alexand. sexto Pontifice maximo in suis regul.

16 Plus addens, quòd super literis per penitentiarium expeditis, & super breuius non datur perinde valere, nec literæ: & si breuia huiusmodi confirmantur, & signatura dicet de nouo, cum non sint veræ literæ Apostolicæ, secundum quosdam, sed per illas gratiæ concessæ dantur de nouo.

17 Item super literis expectatiuis in forma pauperum concessis dari literæ perinde valere non consueuerunt: quia literæ istæ sunt iustitiæ, & hoc de stylo: ego tamen dicerem dari posse, quia gratiæ sunt: vt superius dixi in differentiis inuer literas gratiæ & iustitiæ.

18 Adhæc si in supplicatione dictum fuerit, quòd impetrans dubitat primam collationem viribus non subsistere, non poterit postea in bulla dicere de facto dubitare, & inficere primam collationem & ab ea recedere: quia si Papæ in supplicatione prius narratum fuisset, quòd de facto dubitabat, non concessisset, vel non ita de leui. c. postulasti. de rescript. fortè quia de facto ingressus est beneficium, ideo intrusus. capit. cum iam dudum. de præben. cui vix datur hoc rescriptum. arg. l. auctoritate. C. unde vi.

19 Insuper etiam non valeret quis impetrare has literas super parrochiali sita in villa murata, quam non qualificatus obtinuerat hoc omisso, & postea impetraret: vt perinde valeat, ac si qualificatus esset, dixi non valere, per ea quæ scripsi in §. declarantes. de manda. Apostol. nam in §. status. in concord. debent istæ parrochiales conferri graduatis & qualificatis: & si aliis conferantur, non valet collatio, ipse quoque Papa vult ligari illa lege: vt patet in §. 1. de offi. prima.

firma. & irrevocab. concord. stabili.

20 Vidi tamen concedi literas perinde valere ei, qui dicebat se studere, qui studuerat antea sex annos, sed tempore impetrationis non studebat: ob id Papa ratione sui studij præteriti volebat, vt perinde valeret, quasi tẽpore impetrationis studuisset, & tunc respicit tempus, vt dixi.

Perinde valere in resignatione quando possit impetrari.
21 Etiam non vitur hoc rescripto resignatarius, si de nouo consensu resignantis non apparuerit: quando in sua prima resignatione hoc non continebatur: vt vidi de quodam qui resignauerat parrochiale ecclesiam, quam habebat in ecclesia sancti Stephani Bituricen. & ibidem nullam ecclesiam parrochiale habebat, sed tantum vicariam.

22 Vnde oportet, quod consensus resignantis habeatur de nouo, qui dicat se voluisse resignare vicariam, & eam de nouo resignat seu constituit procuratores ad resignandum eam: & tunc Papa concedit ei, vt perinde valeat, ac si prius resignata fuisset.

23 Si tamen hic vicarius antea resignasset illam vicariam, quæ iamque fuerat alteri collata, non proderit hoc rescriptum, quia non valebit nisi nunc ex nouo consensu. & ita vidi quandoque impetrari, sed quandoque fit in fraudem, quæ tamen alteri nocere non potest.

De hoc moniali collato rescripto vt perinde concedi possit.
24 Vidi etiam concedi moniali hoc rescriptum, eo quod impetrauerat locum monachalem in monasterio vacantem per promotionem Abbatissæ, qui reseruatus erat in curia: ideo in hoc rescripto fuit dictum, quod receptio huius monialis, quæ iam erat facta in monasterio, & quæcunq; inde secuta perinde à data præsentium valeret, & plenam obtinerent roboris firmitatem, ac si in dicto loco nulla per sedem Apostolicam generalis, vel specialis facta foret reseruatio: ecce in quibus casibus regulariter non valet hoc rescriptum, vel valere potest: & inferius dicetur non valere contra ius naturale, vt in furioso.

Due bullæ ex signatis quæ
25 Nota tamen quod gratia perinde valere si sit eiusdem datæ, cuius est prouisio, præsumitur tamen posterior natura, quia

se refert ad gratiam, & eam confirmat & do potest confirmatum prius est confirmante. c. 1. *Impetrari. per totum. de confirma. vili. Gemina. cons. u. lit. col. 1.* & secunda gratia præsupponit alteram. c. 2. *de filiis presby.* & non est mirum ex signatura, duas elici bullas: videlicet bullam prouisionis, perinde valere, cum hoc sit in signatura expressum: alioqui clausule nihil prodesse. [*Dictum fuit superius in 3. parti. signa. in gl. quod obstant. &c.*]

26 Etiam differt hoc rescriptum à rescripto si neutri, quia hoc non datur nisi literis confectis, & expeditis: quia non potest sine literis esse processus, secus in perinde valere: vt docent Do. de Rota decis. 458. circa secundum, in no. [*Subrit. de concess. præb. decis. 20.*] & Staphil. in tractat. de literis iustis. vers. quando aliquis petit.

27 Ad plenam huius materiæ persecutionem dicendum est hoc rescriptum valere, antequam ius sit acquisitum tertio, hoc postea verò non derogat iuri tertij, sed si de nouo possit Papa concedere, si vellet confirmat ac si prius iure concessum esset: & qui confirmat hoc casu dat: vt in l. *quia. ff. de iurisdict. omn. iud. l. lege 12. tabularum, de verbor. sign. vbi dixi.*

28 Imò etiam si Papa opponat verba se referentia ad vitium de præterito, vt non possit obiici vitium præcedens, fortè simoniæ vel hæresis: tamen per hæc verba non intendit auferre ius in re, vel ad rem alteri quæsitum. c. *quauis. de rescripti. lib. 6.* & c. *cum olim, de consuet. Fel. in c. super. colum. 7. de rescripti.*

29 Etiam si duo concurrant impetrantes, & vnus non expresserit quod exprimendum erat, si eodem die impetret rescriptum perinde valere, non nocebit alteri impetranti, quo minus præferatur isti concurrenti: vt quia non potest dici rescriptum concurrere, quod est nullum. ca. *data. non omnes. 2. q. 7. & c. factus. 7. q. 1.* & hoc est valde vtile.

Canonicus
30 Et si Papa creat aliquem Canonicum, & vult vt perinde habeatur canonicus, ac si tempore datæ fuisset canonicus: hoc etiam non tollit ius quæsitum alteri canonico, licet sint æquales: quia vnus est verè ca-

Perinde si neutri sine literis esse processus.

Iuri tertij non derogat hoc perinde de valere.

Perinde valere non derogat impetranti, qui est eiusdem date.

Canonicus
us præferatur ficto perinde valere.

monicus, alter fictus, & si duo sint sponsi, verus verus, alter fictus: verus ficto præferatur. c. fraternitatis, de frig. & verus administrator præferatur ficto. c. colina. de res. spol. c. cum venerabilis. de relig. domib. & veritas præferatur fictioni. §. si quis rem. de lega. in inslit. Dom. cons. 178. an si quis. col. 2.

31 Nam rati habitio non trahitur retro in præiudicium iuris quasi. l. bonorum. vbi Barrol. ff. rem var. habet. Et l. si indebitum. §. si procurator. ibi Bald. in l. obseruare. in fi. in 10. q. de offic. proconsul. Dom. cons. 128. factum. colu. 2. Et Soc. cons. 125. in prin. in 4. vol.

32 Et hoc solet Papa exprimere, dummodo non sit ius acquisitum alteri tempore date presentium. c. postquam, de præb. in 6. superius fuit dictum in bulla nouæ provisionis, quia valet vt nunc, nõ vt tunc, quando in medio est obstaculum. Soc. cons. 226. q. col. 3. in 2. volu. nam confirmatio valet vt nunc. d. l. obseruare. in fi. ff. de off. procons. Pammor. in c. 3. n. 5. de his que sunt a præl. sicut de legitimatione dicitur, vt valeat vt nunc. doc. in c. per venerabilem. qui filii sine legit.

Confirmari potest contractus si non sit alterius que suum.

33 Vnde consuluit Paul. Castr. cons. 178. donatio. in 1. vol. col. 1. principem contractum inualidum confirmare posse ex defectu iuris communis, dum fiat sine alterius præiudicio, & antequam sit alteri ius questum, per l. adoptio non iure facta. ff. de adop. l. 2. in fi. ff. de reb. eorum.

34 Et si Papa diceret, non obstante quod sit ius alteri questum, non valet: quia præsumeretur circumuentus, postquam declarauit hoc non valere. c. si quando, eod. in. nec istud rescriptum reciperetur: nec Papa fidelis seruus esset, nec daret cibum in tempore, sicut iustus est in Euangelio.

35 Præterea quando Papa dicit, non obstante quacumque collatione prouidemus, intelligitur de collatione inualida. c. 2. ne sede vacan. Fel. in c. causam que. in fi. de rescr. Et Alex. cons. 126. viso tit. col. 2. in 2. vol. Et cons. 35. viso. nu. 6. in 4. vol.

36 Et quando reuocat omnia facta in contrarium, intelligitur de his que non erant iure facta. s. audita. de res. spol. Et inferius scripsi.

37 Nunc videndum est, quæ sint in hoc

rescripto exprimenda. Resp. oportet exprimere omnes defectus, alioqui expressio vnus non supplet alios non expressos. l. 1. §. si plura. ff. ad Turpiliana. Do. expresse in cons. 15. Reuerende pater. in 4. dubio. quia sublato vno iure aliud remanet. c. extuarum. de autoritate. Et vsu pallii. gl. in reg. can. 10. in fi.

38 Vnde habetur in pract. Rom. quod in gratia perinde valere, non debet suppleri vltra illud, quod est in supplicatione, propter iudicia, quæ super illis solent oriri: vt si personam iudicis approbo, non tamen videor approbare eius dicta. c. super. de off. lega.

39 Idem in testibus habetur. ca. presentium, de res. itaq; si illegitimus minor impetraverit beneficium curatum, non expresso defectu natalium, nec ætatis, si postea impetret hoc rescriptum, exprimendo tantum defectum natalium, & omittat defectum ætatis non valebit hoc rescriptum, nec impetratio: quia omnes defectus non sunt expressi: ita quandoque dixi alicui, qui sic impetraverat: nam si plura sint crimina singulorum abolitionem quis petere debet. d. §. si plura. vel enumerare ea in vna gratia, seu literis, alioqui non valet gratia.

40 Præterea si quis resignauerit ecclesiam parrochiam in fauorem Titii, & si gnata fuerit supplicatio cum suspensione quarumvis gratiarum expectatiuarum, specialium reservationum, vnionum, &c. Sed in impetratione bullæ hæc clausula, cum suspensione non fuit conscripta: tunc videndum est his literis vt perinde valeat: ac si in illis de suspensione & decreto prædictis plena & expressa mentio facta fuisset, non obstat, vel rescribatur, vt supra dixi. Et melius erit.

41 Ad hæc si tempore prædecessoris Pauli tertii impetraverim beneficium in villa murata tanquã doctor, & hoc fuit in supplicatione expressum: si obtinuerim bullam tempore dicti Pauli in qua omisum fuit, quod eram doctor: nunc tempore Iulii volo eam imutare, & addere doctor. Quidam dicebant non licere: quia literæ prædecessoris non possunt de stylo aliquo modo alterari, nec mutari, vel aliquid

quid in eis addi, etiam si in supplicatione hoc fuisset scriptum: nisi imperetur hoc rescriptum perinde valere, in forma Rationi congruit, super dicta supplicatione.

Doctor iurum non dicitur qui in alio iuramento est.

Bulla transcribenda si derogatio fuerit amissa.

Verus impetrans praefertur ei qui impetrat perinde valere.

Imperinde valere, illa sunt ex primenda, que in prima gratia.

Appellare ff. rem rat. habe. l. i. C. qui admittit. gloss. in cap. adhere. quatinus. de rescr. in 6. et appellati. bion. qua. de si libe. ratur.

42 Vel si dixerim me doctorem, vel baccalaureum in utroque, & sum doctor in altero, hoc rescripto opus est. Idem si dixerim me doctorem iurium: quia ius canonicum & civile dicuntur iura: ideo factus doctor in altero, non potest se dicere doctorem iurium. Barb. in c. clerici. de iud. scripsi in 5. q. tract. nomina. unde hoc rescriptum impetrari poterit, ut perinde valeat impetratio, ac si fuisset doctor utriusque iuris.

43 Idem etiam vidi impetrari, si in bulla non erat derogatum reg. can. de 20. dieb. & in supplicatione sic. ut hoc rescripto utamur, ut perinde valeat, ac si expressè derogatio facta fuisset, vel transcribatur bulla, ut supra dixi: & hoc est melius & utilius.

44 Adhuc si concurrant verus impetrans, & impetrans perinde valere, praefertur debet verus impetrans: quia veritas opinioni praefertur. l. filio quem pater. ff. de lib. & posth. l. si pater. §. quoties. ff. de manumiss. vindic. §. si quis rem. de leg. in iust. & verus sponsus praefertur ficto. c. fratrum. de frigidis. & causa naturalis accidentali. l. qui habet. ff. de iur. c. praesenti. §. idem de preb. in 6. sic consulti. Do. Gem. cons. 128. an si quis. col. vlt. & Cassador. decis. 6. de concess. preb.

45 Praeterea ista gratia perinde valere, dicitur subreptitia, nisi sint expressa illa omnia, quae in prima gratia exprimenda sunt, forent, per gl. in verb. praefertur. in ca. si Apostolicae. de preb. in 6. quia vim nouae prouisionis habet, licet illam contineat recte. Egid. Bellamera. decis. 635. supposita, sic consulti Dom. Gem. d. cons. 128. factum tale, in secundo dubio: quia confirmatio actus praecedentis regitur ex primo actu, & requirit illam solennitatem, quam actus praecedens. d. l. bonorum. ff. rem rat. habe. l. i. C. qui admittit. gloss. in cap. adhere. quatinus. de rescr. in 6.

46 Sicut quis debet intra decem dies appellare, ita intra illud tempus ratificare appellationem ab alio suo nomine emissam, vel illi adherere. gl. in c. 23. c. 136. in verb.

adherentes. de elect. in 6. & augmentum siue additamentum hisdem reg. debet legibus, quibus res cui adicitur: nam quod pignori adicitur, pignus est. l. si conuenit. 2. §. i. ff. de pign. actio. lo. Monach. in c. quauquam. de elect. in 6. c. h. de concess. preb. ibid. c. quae circa. de priuileg. Barb. in d. l. si conuenit, & abundè Alberti. Brun. in tracta. de augmento, in p. concl.

47 Limita quando in prima prouisione expressissem beneficia, quae habebam, tunc in perinde non teneor in rescripto perinde valere, valere, an exprimere: quia postquam in prima prouisione Papa approbavit pluralitatem, menda. non est opus alia approbatione: ut decidit Egid. Bellamera. decis. 635. supposita. vide gl. in c. si Apostolicae. de preb. & Prob. in addit. ad lo. Monach. in c. si. num. 16. de consuet. licet quidam contrarium dicant.

48 Ego has diuersas sententias sic conciliarem, quod beneficiorum quae iam habeo ex iusta dispensatione, de quibus non est quaestio in hoc rescripto perinde valere, non teneor mentionem facere postquam sunt expressa in primo rescripto: fecus de aliis quae ad rescripti validitatem tendunt. Et ita intelligi potest opinio contraria: & tutius est quod omnia exprimantur, sicut in prima prouisione: ut scribit Fel. in c. in nostra. de rescr. & sequitur lo. de Selua. in tract. de benef. in 3. part. q. 12. vers. octaua qualitas.

49 Vbi dicit, in omnibus literis, per quas ius antiquum augetur, vel per quas conseruatur, debet fieri mentio beneficiorum. alleg. Rom. cons. 383. in proposito. facit cler. i. de preb. quia nec perfecta videri possunt nisi perfectionis ordine compleantur. cap. nihil. 7. q. 1.

50 Adhuc in ista patria potest quis capere possessionem ex sola signatura gratiae simplicis, vel nouae prouisionis, tamen si literae gratiae de perinde valere, non sunt confectae, non afferunt commodum ex sola supplicatione: ut consulti Dom. cons. 128. factum. col. 3.

51 Et vbi non potest capi possessio ex prima signatura, nec ex hac: nam talis solennitas requiritur in ratificatione, qualis in actu. l. nuptiae inter. ff. de ritu nup. l. si nuptiae. p. 1.

Beneficia expressissem beneficia, quae habebam, tunc in perinde non teneor in rescripto perinde valere, valere, an exprimere: quia postquam in prima prouisione Papa approbavit pluralitatem, menda.

Ex signaturae perinde valere capere an possit possessio.

p. 1.

ponis. C. de nup. sic Roma. cons. 12. viso facto. in fi. afferit.

Possessione
adeptus ex
prima gra-
tia inuali-
da non te-
netur aliam
apprehen-
dere.

52 Item si quis adeptus fuerit possessionem ex prima prouisione licet inualida, non debet iterum eam ex valido titulo capere, videlicet ex hoc rescripto perinde valere: quia possessio etiam ex inualido titulo potest adipisci. l. si vir. ff. de acq. posses. vt not. in si. c. vt lite penden. in 6. scripti in tract. de pacif. possessor. in 6. l. i. in 6. in §. declarantes. in verb. successores. de man. Apost. in Concor. Et opus est in hoc rescripto exprimere, tam primam prouisionem, quam alia, ne non possessionem, vt perinde valeant, ac si, &c.

Professio
ante tem-
pus facta
confirma-
tur ex per-
inde va-
lere.

53 Item si quis fecerit professionem ante decimum quartum annum, illa professio non valet, si demum conferatur ei beneficium à Papa, solè in fine bullæ dari indultum quod professio per eum facta à data presentium valeat, plenamq; roboris firmitatem obtineat, & sibi suffragetur, etiã perinde ac si tempore statuto per eundem N. facta extitisset, dando dispensationem super ætate, & indultum circa professionem in forma perinde valere, dicendo, Nos eum cum eodem N. vt prioratû prædictum recipere, & retinere, liberè & licitè valeat, quodque professio per te facta à die datæ præsentium valeat, plenumque robur, &c. vt supra, defectu prædicto, ac Lateranen. concilii, &c. dispensamus tibi que indulgemus, &c.

Naturalis
defectus vt
furor non
suppletur
ex perinde
valere.

54 Item ex hoc rescripto perinde valere suppletur is defectus, qui potest iure suppleri. l. quia. ff. de præscr. verb. oratio. de sponsal. c. i. in prin. de sacra vnctio. c. 2. de instit. sed non alius, vnde naturalis non suppletur defectus: ideo si furiosus impetraret beneficium, illius impetratio non valet, si postea concedatur rescriptum perinde valere, ac si fuisset sapiens, non valebit, etiam istud rescriptum: quia non est in potestate Papæ furiosum sapientem facere, sed Deitantum. l. furiosum. vbi doct. C. qui testam. facere possunt. facit pulcher text. in l. confessionibus. ff. de interrog. act. §. i. ibi. quia falsæ confessiones naturalibus conuenire debent.

55 Etiam non valet rescriptum conce-

dens pupillo testandi facultatem, si proximus infantia sit. gloss. Barol. & Iaso. in l. penult. Cod. de precib. Imperator. offer. per l. fin. C. de testam. nulli. etiam ad pias causas, & pro anima, etiam si esset doli capax. Barol. & alii in repetit. l. i. in 2. quæst. 1. quæstio. C. de summatrimis.

56 Etiam si adiecta sit clausula ex certa scientia & plenitudine potestatis: quia hæc plenitudo non se extendit ad defectus naturales, refert Innoc. in c. sciscitatus, de rescri. Bald. in l. Barbarius. col. 12. ff. de offic. præ. vt refert Ias. in l. rescripta. in si. C. de precib. Imperat. offerend.

57 Insuper hæc gratia perinde valere nõ datur super signaturâ, sed super literis expeditis in literis de perinde valere narrandis: quia sola supplicatio etiam signata dirarum confectionem. de Rota dec. 458. circa. l. in not. sub tit. de concess. præb. dec. 20. J. Staph. in tract. de literis gratis. rub. de literis iustitiæ. ver. quando aliquis petit gratiam.

58 Et quia signatura habet regulariter hanc clausulam, perinde valere, ideo non possit dari aliud rescriptum, vt perinde valeat signatura, ac si bulla esset, sed si quis videat sibi vtilius fore rescriptum perinde valere, quam nouam prouisionem, licet signatura sit pro prima prouisione: tamen poterit rescriptum perinde valere ex signatura confici, & hoc est practicus notissimum: vel vtraque prouisio expediri eam poterit.

59 Et quando ponitur illa clausula generalis, vt perinde in omnib. & per omnia acta & gesta valeant, ac si de his expressa mentio facta fuisset: tunc hoc valebit, per tex. in l. 2. §. furiosus. ff. de iure codicil. nam Papa potest fingere expressum, quod in primis non est expressum literis: vt not. Anso. Burreg. cons. 2. refert Paul. Paris. cons. 44. pro. do. Hiero. col. 2. in 4. vol.

60 Limitatur gratia contrarietatis vitandæ, nam non quo ad omnia erit idem, vt Bar. dicit in extrau. ad reprimendum, in verb. perinde in extrau. a. quomodo in l. sec. maiest. crimin. procedatur. & gl. in l. sacrilegii. i. ff. ad leg. Jul. pecul. ait quod vbi contrarietas non resultaret,

resultaret, perinde est quo ad omnia: & veritas, & fictio valet quo ad tempus, modi, & quo ad cæteras qualitates.

Transcribere bullam quando omissis vel gratiam perinde valere impetrare.

61 Interdum concedit Papa collatione beneficij talis curati, etiam si sit parrochialis ecclesia, & hoc in signatura est expressum, in bulla vero non, quid sit tunc faciendum? Resp. non est opus rescripto perinde valere: sed transcribere bullam oportet, in qua illud addetur, quod fuerat in signatura expressum: sed aliud non addetur, nec mutabitur: sed tantum describitur cum illa qualitate.

62 Et hoc suis impensis tenetur mensuralius facere, cum ad eum spectet veras & integras præstare bullas: & edere non videtur, qui totam non edidit. l. i. in si. ff. de edendo. & sic vidi condemnari mensuralium seu Bancquerium, ut supra dixi in noua provisione.

Perceptio fructuum perinde valere exprimitur.

63 Item quando minori est prouisum de beneficio, vel patienti defectum natalium, & non est expressum in impetratione, nulla erit impetratio: ideo impetrari poterit per hoc rescriptum perinde valere, ut dictum fuit: sed si iam perceptio fructuum facta sit, non valebit prouisio ista perinde valere, nisi quoque sit expressa fructuum perceptio.

64 Quia ex ipsa perceptione resultat inhabilitas, quæ annullat gratiam istam perinde valere, & aliam: & si Papa sciuisset istum inhabilem, ei non concessisset: ut patet in dec. Roze, ideo oportebat istum habilitare, secus si nullos percepisset fructus, vel conuersi sint in ecclesie utilitatem, tunc enim nulla est inhabilitas: ut infra dicam in dispensatione materia.

65 Si tamen in supplicatione fuerit habita mentio fructuum, licet in bulla nulla fiat rehabilitatio, tamen valebit gratia: quia scientia Papæ cum provisione videtur habilem facere impetrantem. l. quidam. ff. de re iud. c. l. Barbarus. de offic. prætor.

Dicens se familiarē vel nepotē cardinalis qui nō est,

66 Adhæc si quis, ut gratis expediretur bulla, dixerit in ea se familiarem Card. aut nepotem, cum non sit, nulla est impetratio: & impetrans est ipso iure excommunicatus, secundum decretum Inno. & A-

lexand. & carere debet concessione, ut ibi dem. & hoc docet. Petrus. Paul. Paris. cons. 77. in causa. col. 2 in 4. vol.

quomodo sibi prouideat.

67 Ideo si velit impetrare literas perinde valere, oportet quod hoc exprimat, & soluat pro prima gratia, & quod absoluat: & postea dabitur ei hæc gratia, si non sit alius, cui præiudicetur: ut scilicet perinde valeat, ac si non se dixisset familiarem Card. & sic tantum solet taxari perinde valere in hoc casu quantum prima gratia, quam gratis eo prætextu habuerat. & hoc factum est, ut obuietur fraudibus, & malitiis hominum. l. in fundo. ff. de rei vendic. ca. sedes de reser.

Rescribenda bulla quando sit, vel gratia perinde valere impetranda.

68 Vltimo si quis impetrauerit parrochiam ecclesiam iniuste per alium detentam, cum clausula quod possit exprimi, si sit beneficium simplex: expeditæ fuerunt bullæ super parrochiali occupata, & diu litigatum: nunc apparet eam nosse parrochiam, sed simplex beneficium, quomodo prouidebitur? Respo. Quidam per rescriptum si neutri, vel si alteri, dicunt.

69 Sed puto tutius & melius esse, ut impetretur hoc rescriptum perinde valere, ac si simplex beneficium in bulla expressum fuisset, vel quod transcribatur bulla iuxta formam signature, ut supra dixi: hoc tamen rescriptum perinde valere, esset tutius post litem inchoatam, quidam asserunt: sed ego bullam transcribendam consulerem, alia, quæ tangunt huius gratiæ materiam, per prædicta paruo negotio intelligi poterunt: ideo his contentus nunc ero, de his Deo agens gratias perpetuas.

De Subrogationibus.

Subrogatio quantum ad istam materiam attinet, nihil aliud est quam in locum alterius litigantis successio, seu subiectio. l. proponatur. ff. de iudic. unde per rescriptum subrogationis quis in beneficiū, seu ius beneficij colligantis sufficitur, seu subrogari mandatur. c. 1. & 2. ut littere pend. in 6. & sic conseruatur beneficium.

Subrogatio quid.

2 Et duobus modis subrogatio fiebat: nã aut Papa subrogari mādabat, aut ipse subrogat. Papa interdum mādabat Episcopo,

Subrogatio duobus modis fiebat.